

Streszczenie decyzji Komisji**z dnia 17 lipca 2015 r.****uznającej koncentrację za zgodną z rynkiem wewnętrznym oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG****(Sprawa M.7408 – Cargill/ADM Chocolate Business)**

(notyfikowana jako dokument nr C(2015) 4840 final)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(2017/C 232/13)

W dniu 17 lipca 2015 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie połączenia przedsiębiorstw na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw⁽¹⁾, w szczególności jego art. 8 ust. 2. Pełny tekst decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w autentycznej wersji językowej postępowania znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod następującym adresem: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

- (1) W dniu 19 stycznia 2015 r., zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 („rozporządzenie (WE) nr 139/2004”), Komisja otrzymała zgłoszenie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwo Cargill, Incorporated („Cargill”, Stany Zjednoczone Ameryki) zamierza przejąć kontrolę nad działalnością w dziedzinie czekolady przemysłowej przedsiębiorstwa Archer Daniels Midland Company („działalność ADM w dziedzinie czekolady”, Stany Zjednoczone Ameryki) w drodze zakupu udziałów/akcji i aktywów („transakcja”). Cargill i działalność ADM w dziedzinie czekolady wspólnie zwane są „stronami”.

I. STRONY

- (2) Cargill jest przedsiębiorstwem mającym siedzibę w Stanach Zjednoczonych Ameryki i zajmuje się międzynarodową produkcją i sprzedażą produktów żywnościowych, produktów rolnych oraz narzędzi zarządzania ryzykiem, jak również związanych z nimi usług. Działalność Cargill obejmuje produkcję i sprzedaż czekolady przemysłowej oraz polew i nadzień tłuszczowych (w tym mieszanek czekoladowych), jak również produkcję i sprzedaż półproduktów kakaowych wykorzystywanych do produkcji czekolady przemysłowej.
- (3) Działalność ADM w dziedzinie czekolady obejmuje produkcję i sprzedaż czekolady przemysłowej oraz polew i nadzień tłuszczowych, w tym mieszanek czekoladowych. Spółka dominująca, Archer Daniels Midland Company, również produkuje i sprzedaje półprodukty kakaowe („działalność ADM w dziedzinie kakao”). Spółka Archer Daniels Midland Company zawarła ze spółką Olam International Limited („Olam”) umowę w sprawie sprzedaży działalności ADM w dziedzinie kakao⁽²⁾. Działalność ADM wyższego szczebla w dziedzinie kakao zostałaby zatem nabyta przez spółkę Olam, natomiast działalność ADM niższego szczebla w dziedzinie czekolady – przez spółkę Cargill.

II. TRANSAKcja

- (4) W dniu 28 sierpnia 2014 r. strony podpisały ramową umowę kupna, na mocy której Cargill nabędzie aktywa i udziały kapitałowe stanowiące działalność ADM w dziedzinie czekolady. Dzięki tej transakcji Cargill przejmie zatem wyłączną kontrolę nad działalnością ADM w dziedzinie czekolady przemysłowej.

III. UZASADNIENIE

- (5) Transakcja prowadzi do:
- horyzontalnego pokrywania się działalności w zakresie produkcji i sprzedaży czekolady przemysłowej;
 - powiązań pionowych między produkcją a sprzedażą półproduktów kakaowych (działalność wyższego szczebla) oraz między produkcją a sprzedażą czekolady przemysłowej (działalność niższego szczebla); oraz
 - horyzontalnego pokrywania się działalności w zakresie produkcji i sprzedaży mieszanek czekoladowych.

A. WŁAŚCIWE RYNKI PRODUKTOWE

Wprowadzenie na temat łańcucha wartości czekolady/kakao

- (6) Zebrane ziarna kakaowe są najpierw suszone i poddawane fermentacji. Następnie są one przetwarzane i mielone w celu wyprodukowania likieru kakaowego. Likier kakaowy może być następnie rozgniatany w celu odseparowania masła kakaowego (ok. 45 %) i kuchenki kakaowej (ok. 55 %), który jest proszkowany w celu produkcji proszku kakaowego. Likier kakaowy, masło kakaowe wraz z cukrem i mlekiem w proszku stanowią surowiec do produkcji czekolady przemysłowej wykorzystywanej w produkcji wyrobów czekoladowych dla konsumenta końcowego, takich jak wyroby czekoladowe, herbatniki, wyroby piekarnicze, lody i płatki zbożowe. Czekolada przemysłowa jest dostarczona klientowi w postaci płynnej (przy użyciu ogrzewanych pojazdów dostawczych) lub w postaci stałej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ Transakcja nabycia przez Olam International Limited działalności ADM w dziedzinie kakao została bezwarunkowo zatwierdzona przez Komisję Europejską w dniu 10 czerwca 2015 r. – zob. sprawa M.7510 – Olam/ADM Cocoa Business.

- (7) Polewy i nadzienia tłuszczowe są mieszankami tłuszczów roślinnych, cukru oraz dodatków smakowych i środków aromatyzujących. Mieszanka czekoladowa jest tłuszczową polewą i nadzieniem o smaku kakaowym i jest niekiedy stosowana zamiast czekolady przy produkcji produktów końcowych ze względu na swoje szczególne właściwości lub niższą cenę.

Czekolada przemysłowa

- (8) Komisja zebrała dowody pozwalające stwierdzić, że płynna i stała czekolada przemysłowa mogłaby stanowić odrębne rynki produktowe. Nabywcy czekolady przemysłowej, zwłaszcza ci kupujący więcej niż kilkaset ton rocznie, zasadniczo nie mogą przestawiać produkcji z czekolady przemysłowej w formie płynnej na stałą i odwrotnie. Płynna czekolada przemysłowa jest tańsza i jej przetwarzanie w zakładzie przetwórczym jest łatwiejsze i mniej czasochłonne. Przystawianie produkcji między czekoladą przemysłową w formie płynnej i stałą wymaga inwestycji w dodatkowe urządzenia i nie wszyscy dostawcy są w stanie dostarczać czekoladę przemysłową zarówno w formie stałej, jak i płynnej. Definicja rynku produktowego może jednak pozostać otwarta w tym względzie, ponieważ ocena konkurencji pozostanie bez zmian niezależnie od dokładnej definicji rynku produktowego.
- (9) Komisja zbadała również potencjalne rozróżnienie między czekoladą gorzką, białą i mleczną oraz między standardową i niestandardową czekoladą przemysłową (która obejmuje czekoladę certyfikowaną, organiczną lub identyfikowalną). Definicja rynku produktowego może pozostać otwarta również w tej kwestii, gdyż nie ma to wpływu na wynik oceny konkurencji.

Półprodukty kakaowe

- (10) Biorąc pod uwagę swoją wcześniejszą praktyką Komisja uważa, że rynek półproduktów kakaowych należy podzielić na odrębne rynki produktowe: likieru kakaowego, masła kakaowego i proszku/kuchy kakaowego. Ponadto nie jest konieczne rozstrzygnięcie, czy standardowe i niestandardowe półprodukty kakaowe stanowią odrębne rynki produktowe, gdyż ocena konkurencji pozostanie bez zmian niezależnie od dokładnej definicji rynku produktowego.

Polewy i nadzienia tłuszczowe/mieszanki czekoladowe

- (11) Komisja stwierdza, że mieszanki czekoladowe należą do odrębnego rynku produktowego niż czekolada przemysłowa ze względu na różnice w cenie, smaku i konsystencji oraz uregulowaniach dotyczących produktów. Dodatkowa kwestia, czy mieszanki czekoladowe stanowią odrębny rynek niż inne nadzienia tłuszczowe, może pozostać nierozstrzygnięta, gdyż ocena konkurencji pozostanie bez zmian niezależnie od dokładnej definicji rynku produktowego.

B. WŁAŚCIWE RYNKI GEOGRAFICZNE

Czekolada przemysłowa

- (12) Komisja stwierdza, że właściwym rynkiem geograficznym dla czekolady przemysłowej nie jest EOG, lecz obszary w kształcie okręgu o promieniu 500 km wokół zakładów prowadzonych przez strony lub wokół klientów stron. Komisja znalazła w tej sprawie również dowody wskazujące na krajowych zasięg tych rynków.
- (13) Wbrew argumentom przedstawionym przez strony, w ramach badania rynku ujawniono szereg elementów wskazujących, że cechy fizyczne czekolady przemysłowej i charakterystyka popytu na nią ograniczają w praktyce odległość, na jaką produkt ten można przewozić. Komisja zebrała od stron i ich głównych konkurentów dane na poziomie transakcji za lata 2013–2014. Wynikające z tych danych modele dostaw wskazują, że 80 % całej czekolady przemysłowej sprzedaje się w odległości nieprzekraczającej 500 km. Ponadto czekolada płynna jest transportowana na stosunkowo krótsze odległości w porównaniu z czekoladą stałą. Większość klientów wyjaśniła, że opiera się na dostawach „just in time” (w samą porę), w szczególności z powodu ograniczonych możliwości składowania, w związku z czym zaopatrują się oni w czekoladę płynną ze źródeł stosunkowo bliskich geograficznie.
- (14) Dochodzenie Komisji wykazało ponadto, że granice państwowe również odgrywają pewną rolę w modelach zaopatrzenia i dostaw czekolady przemysłowej. Na przykład rekonstrukcja przeprowadzona przez Komisję wykazała, że 70 % czekolady płynnej wykorzystywanej w Niemczech zostało wyprodukowane w Niemczech. Odsetki te są jeszcze wyższe w przypadku Francji (76 %), Wielkiej Brytanii (90 %), Niderlandów (86 %) i Belgii (98 %) i wskazują, że zakupy przez klientów transgranicznych są ogólnie niewielkie.
- (15) Definicja rynku produktowego może jednak pozostać otwarta, ponieważ ocena konkurencji pozostanie bez zmian niezależnie od dokładnej definicji rynku geograficznego.

Półprodukty kakaowe

- (16) Istnieją elementy pozwalające uznać, że geograficzny rynek półproduktów kakaowych może obejmować cały obszar EOG lub może mieć zasięg światowy. Definicja rynku produktowego może jednak pozostać otwarta, ponieważ ocena konkurencji pozostanie bez zmian niezależnie od dokładnej definicji rynku geograficznego.

Polewy i nadzienia tłuszczowe/mieszanki czekoladowe

- (17) Definicja rynku geograficznego polew i nadzień tłuszczowych, w tym mieszanek czekoladowych, może pozostać otwarta, gdyż ocena konkurencji nie ulegnie zmianie bez względu na to, czy będzie on definiowany jako krajowy, czy też jako obejmujący strefy zasięgu w określonym promieniu zakładów prowadzonych przez strony.

C. OCENA KONKURENCJI*Horyzontalne pokrywanie się działalności w dziedzinie czekolady przemysłowej w odniesieniu do Niemiec*

- (18) Podmiot powstały w wyniku połączenia miałby udział w rynku na poziomie [50–60] % na szczeblu krajowym oraz co najmniej [50–60] % (a w wielu przypadkach nawet powyżej [50–60] % lub [60–70] %) w odniesieniu do różnych stref zasięgu wokół zakładów lub odbiorców, które można by rozważyć w regionach sprzedaży wokół położonych w Niemczech zakładów stron. Ponadto rynki czekolady przemysłowej wokół niemieckich zakładów stron są skoncentrowane i analizowana transakcja doprowadziłaby do znacznego podwyższenia poziomów koncentracji mierzonych za pomocą indeksu Herfindahla-Hirschmanna (HHI).
- (19) Znaczna większość odbiorców posiadających zakłady produkcyjne w Niemczech, którzy udzielili odpowiedzi w ramach badania rynku, wyraziła obawy co do skutków transakcji, w szczególności jeśli chodzi o wzrost cen. Niektórzy konkurenci potwierdzili, że transakcja doprowadzi do podwyżki cen i marż ze względu na przewidywane ograniczenie konkurencji.
- (20) Jeśli chodzi o stopień konkurencji między stronami, geograficzną bliskość zakładów stron w Niemczech, ich integrację na rynkach wyższego szczebla w zakresie pozyskiwania ziaren kakaowych, ich działalność w zakresie przetwarzania półproduktów kakaowych, ich zdolność do zaspokajania popytu w segmencie rynku ukierunkowanego na duże ilości, a także ich wielkość i globalną skalę, wszystkie te czynniki wskazują na podobną pozycję przedsiębiorstw Cargill i ADM, jeśli chodzi o wprowadzanie od obrotu czekolady przemysłowej.
- (21) Odbiorcy stron w regionach sprzedaży położonych wokół niemieckich zakładów stron mogą mieć trudności z przestawieniem się na innych dostawców, a zatem mogą być narażeni na podwyżki cen, ponieważ: i) odbiorcy ci polegają na wielu źródłach dostaw w celu zabezpieczenia dostaw i uzyskania konkurencyjnych cen, ii) istnieje niewiele alternatywnych dostawców oraz iii) wielu z tych alternatywnych dostawców posiada istotne braki w porównaniu z trzema dużymi dostawcami, Barry Callebaut i stronami, ze względu na małe zakłady produkcyjne, ograniczony asortyment produktów, stosunki konkurencyjne z potencjalnymi odbiorcami na rynkach niższego szczebla, lokalizację zakładów produkcyjnych lub jakość swoich produktów z czekolady przemysłowej.
- (22) Ponadto konkurenci stron w regionie sprzedaży wokół niemieckich zakładów stron mają ograniczone moce produkcyjne, a zatem nie mają obecnie możliwości zwiększenia dostaw na wystarczająco dużą skalę, aby przeciwdziałać ewentualnemu podniesieniu cen przez strony po transakcji. Chociaż główny konkurent stron, Barry Callebaut, obecnie planuje zwiększenie mocy produkcyjnych w Europie Zachodniej, Komisja uważa, że taki wzrost mocy produkcyjnych nie zapewni mu dodatkowych zachęt do przewyższenia podwyżki cen czekolady płynnej po transakcji, ponieważ głównym celem strategicznym Barry Callebaut jest rozwinięcie działalności na rynkach wschodzących, działalności w zakresie umów podwykonawstwa z bardzo dużymi odbiorcami takimi jak Unilever czy Mondelez oraz działalności w zakresie produktów dla smakoszy/specjalnych.
- (23) Ze względu na bariery wejścia na rynek i w oparciu o kontakty Komisji z potencjalnymi nowymi podmiotami wchodzącymi na rynek wskazanymi przez strony (w tym ze zintegrowanymi pionowo producentami czekolady takimi jak Mondelez i Nestlé) Komisja stwierdza, że mało prawdopodobne jest przyszłe wejście nowych podmiotów na rynek czekolady przemysłowej w regionach sprzedaży wokół niemieckich zakładów stron. Ponadto brak jest rozstrzygających dowodów istnienia wystarczającej równoważącej siły nabywczej, w szczególności ze strony małych i średnich odbiorców czekolady przemysłowej, tak aby wyrzucić znaczącą presję konkurencyjną na strony.

Horyzontalne pokrywanie się działalności w dziedzinie czekolady przemysłowej w odniesieniu do innych państw

- (24) Struktura rynku w Belgii, Francji, Niemczech i Zjednoczonym Królestwie znacznie różni się od struktury rynku w Niemczech i w odnośnych obszarach pokrywania się działalności między niemieckimi zakładami stron.

- (25) W Zjednoczonym Królestwie łączny udział stron w rynku (około 25 %) jest niższy i liderem rynku jest Barry Callebaut posiadający 66 % udziału w rynku. Ogółem respondenci ze Zjednoczonego Królestwa, którzy wzięli udział w badaniu rynkowym, nie stwierdzili żadnego wpływu na konkurencję w związku z transakcją ze względu na umiarkowany łączny udział w rynku i obecność silnego konkurenta. Podobnie jest w przypadku Belgii i Niderlandów, gdzie występuje podobna struktura rynku. We Francji transakcja nie budzi żadnych obaw związanych z konkurencją, zważywszy na skromną obecność ADM i silną pozycję alternatywnego dostawcy, Cémoi.

Powiązania pionowe między półproduktami kakaowymi a czekoladą przemysłową

- (26) Transakcja prowadzi do powiązań pionowych pomiędzy działalnością Cargill w zakresie produkcji i dostaw półproduktów kakaowych a działalnością stron na rynkach niższego szczebla w dziedzinie czekolady przemysłowej. Ponieważ Cargill ma umiarkowaną pozycję na rynkach kakao wyższego szczebla i istnieje szereg alternatywnych dostawców, Komisja stwierdza, że transakcja nie budzi obaw dotyczących zamknięcia dostępu do czynników produkcji, jeśli chodzi o półprodukty kakaowe.
- (27) Ponadto w ramach transakcji Cargill i podmiot prowadzący działalność ADM w dziedzinie kakao zawarły przejściową umowę w sprawie dostaw, zgodnie z którą Cargill będzie kupować produkty kakaowe od podmiotu prowadzącego działalność ADM w dziedzinie kakao w celu zaopatrywania zakładów czekolady przemysłowej nabytych w wyniku tej transakcji. Nie zmieniają się jednak moce produkcyjne dostępne na rynku handlowym. Ponadto Cargill posiada wolne moce produkcyjne, jeśli chodzi o produkty kakaowe. Komisja stwierdza zatem, że przejściowa umowa w sprawie dostaw nie stwarza zachęt dla łączących się stron do ograniczenia konkurencji na rynkach kakao wyższego szczebla oraz że zachęty dla Cargill do przedłużenia tej umowy są zbyt niskie, by budziły jakiegokolwiek obawy w dziedzinie konkurencji.

Horyzontalne pokrywanie się działalności w dziedzinie polew i nadzień tłuszczowych/mieszanek czekoladowych

- (28) Łączny udział stron w rynku polew i nadzień tłuszczowych oraz mieszanek czekoladowych pozostaje niewielki, tak więc transakcja ma wpływ jedynie na dwa rynki, w których udział wynosi około 30 % (z ograniczonymi wzrostami udziału w rynku odpowiednio na poziomie poniżej 5 % i poniżej 10 %). Wyniki badania rynku nie dostarczyły dowodów na to, by istniały jakiegokolwiek problemy w zakresie konkurencji dotyczące konkretnie polew i nadzień lub mieszanek czekoladowych.

Podsumowanie

- (29) Komisja uważa, że transakcja prowadzi do znacznego zakłócenia skutecznej konkurencji na rynku czekolady przemysłowej sprzedawanej odbiorcom w Niemczech lub odbiorcom zlokalizowanym na pokrywających się fragmentach stref zasięgu zakładu ADM w Mannheim w Niemczech i zakładów Cargill w Niemczech.
- (30) Transakcja nie prowadzi do istotnego zakłócenia skutecznej konkurencji na następujących rynkach: i) czekolady przemysłowej sprzedawanej odbiorcom zlokalizowanym w pokrywających się fragmentach stref zasięgu zakładów ADM i Cargill w Belgii, Francji i Zjednoczonym Królestwie, ii) półproduktów kakaowych oraz iii) mieszanek czekoladowych.

D. ZOBOWIĄZANIA

Opis zobowiązań

- (31) Strony przedstawiły zmiany do transakcji w dniu 4 maja 2015 r. („zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r.”) celem zaradzenia problemom w zakresie konkurencji stwierdzonym przez Komisję. Zgodnie ze zobowiązaniami z dnia 4 maja 2015 r. Cargill zamierza zbyć fabrykę czekolady przemysłowej ADM w Mannheim odpowiedniemu nabywcy. Fabryka w Mannheim jest największą z europejskich fabryk czekolady przemysłowej ADM. Jest również jedyną fabryką czekolady przemysłowej ADM w Niemczech.
- (32) Zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. obejmują umowę w sprawie dostaw, która może zostać zawarta według woli nabywcy ze spółką Olam lub ADM, zależnie od tego, która z nich będzie w danym momencie właścicielem działalności ADM w dziedzinie kakao, lub ze spółką Cargill. Zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. nie obejmują żadnych praw własności intelektualnej, umów związanych z produkcją czekolady specjalnej ani umów z odbiorcami, o tyle, o ile wymienione ilości nie są w pełni produkowane w fabryce w Mannheim. Ponadto zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. nie obejmują szczegółowych kryteriów, jakie musi spełniać nabywca, wymagających od nabywcy posiadania szczegółowej wiedzy na temat łańcucha wartości kakao i czekolady.

Ocena zobowiązań

- (33) Zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. wyeliminowałyby prawie całkowicie pokrywanie się sprzedaży w Niemczech i na obszarach, na których stwierdzono występowanie problemów w zakresie konkurencji, pozwoliłyby zatem wyeliminować problemy wynikające z horyzontalnego pokrywania się działalności stron na tych obszarach. Podobnie większość respondentów w ramach badania rynku uznała, że zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. wyeliminowałyby wszelkie problemy w zakresie konkurencji wynikające z przedmiotowej transakcji.

- (34) Na podstawie wyników badania rynku i swojej oceny Komisja uznała jednak, że zobowiązania z dnia 4 maja 2015 r. powodują problemy w zakresie konkurencji w następujących głównych aspektach:
- a) z transakcji zbycia wyłączono działalność w zakresie czekolady specjalnej;
 - b) kryteria dla nabywcy nie określały wymogu posiadania przez nabywcę szczegółowej wiedzy na temat łańcucha wartości kakao i czekolady;
 - c) umowa w sprawie dostaw nie zapewniała nabywcy wystarczającej elastyczności pod względem nabywanych ilości i zmian ilości z roku na rok.
- (35) W dniu 22 maja 2015 r. strony przedstawiły zmienione zobowiązania, w których odniesiono się odpowiednio do tych kwestii.
- (36) W swojej decyzji Komisja stwierdza zatem, że na podstawie zobowiązań z dnia 22 maja 2015 r. zgłoszona koncentracja nie doprowadzi do znacznego zakłócenia skutecznej konkurencji na rynku czekolady przemysłowej sprzedawanej odbiorcom w Niemczech lub odbiorcom zlokalizowanym na pokrywających się fragmentach stref zasięgu zakładu ADM w Mannheim w Niemczech i zakładów Cargill w Niemczech.

IV. WNIOSEK

- (37) Z powodów wymienionych powyżej w decyzji stwierdza się, że planowana koncentracja nie doprowadzi do znacznego zakłócenia skutecznej konkurencji na rynku wewnętrznym ani jego istotnej części, jeśli spółka Cargill wypełni zobowiązania z dnia 22 maja 2015 r.
- (38) W związku z tym, zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i art. 57 Porozumienia EOG, należy stwierdzić zgodność koncentracji z rynkiem wewnętrznym oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.
-